

Herinneringen

Mijn naam is Harrie en ik ben de oudste zoon van Has van den Elzen en Grada Huijsmans de originele oprichters van Den Driehoek. Ik woon ondertussen al bijna 60 jaar in het buitenland maar mijn herinneringen aan het vroegere Vinkel en speciaal `ons café` staan me nog klaarhelder voor de geest.

Waarom mijn toen nog jonge ouders (Vader 31 en Moeder 29) besloten zich in de schuld te steken met het oprichten van een café in de crisisjaren, terwijl er al twee café`s bestonden in het afgelegen gehucht met misschien nog geen duizend inwoners, weet ik niet – maar ik denk dat hun zienswijze beïnvloed werd door de gunstige positie waarin ons woonhuis zich bevond en vooral ook door de pas klaargekomen verharding van de zandweg vanaf de rijksweg in 1932.

In ieder geval het besluit werd genomen en een architect uit Berlicum, een zekere mijnheer Tiebosch werd in de hand genomen om het allemaal te laten verwezele. De aanvang van de bouwerij was voor een 5 jarige (ik ben geboren in 1928) natuurlijk een grote gebeurtenis. Als dagelijkse opzichter hield ik alles bij, maar ik kon het niet vermijden dat mijn jongste broertje Johan (bekend als San), toen 18 maanden oud, maar vlot ter been, in de kalkput zakte en er als een witte geest uitgetrokken werd door een van de werklui.

Het werk vlotte goed alhoewel de architect besloot gedurende de bouw, dat een halve muur afgebroken moest worden aan de zuidkant omdat één steen uit het verband gemetseld was. Eindelijk dan in 1933, het nieuwe café was klaar en mijn ouders doopten het `den Driehoek`. Ondertussen hadden mijn ouders al de benodigde inventaris gekocht voornamelijk stoelen en tafels en het voornaamste een biljard. Om kosten te drukken was het meeste tweedehands maar wel typisch café spul.

De verstrekking van een `volledige vergunning` om sterke drank te mogen verkopen bracht geen problemen. Bij de standaard van vandaag het was hele gedoe natuurlijk erg primitief want er was geen waterleiding, geen electriciteit en geen toiletten behalve dan een `plee` aangebouwd buiten aan het kippenhok. Die werd practisch niet gebruikt want de klanten gebruiken een kleine schutting, aan de straatkant als staand toilet.

De opening van het café gedurende 1933 vond plaats op een druk bezochte zondag en gaf mijn ouders bijzondere tevredenheid. De meest gekochte consumpties waren dan bier en ouwe klare (snevel). Maar ook cognac, citroen jenever, boerenjongens en boerenmeisjes, limonade en ook vooral cigarettens zoals, Piraten (10 stuks voor 10 cent) gevold door North State (15 cents voor 20) Turmac, Burleigh, Dr Dusskind en later Weermacht en dan ook sigaren die meestal per stuk verkocht werden.

Tegen dat het donker begon te worden kwam mijn Vader meestal naar achteren om de pomp-op petroleum lamp met spiritis aan te steken die dan precies in het midden van de café aan een haak van het plafond hing. Het wassen van glazen gebeurde in een teiltje achter het buffet waar ook mijn Vader een gummiknuppel had liggen in geval van ongeregelheden. Al gauw op een dag stond de gemeentelijke veldwachter aan de deur om te vertellen dat als exploitant van een café, dat men duidelijk de naam(en) moest weergeven van de beheerder aan de voorkant van het gebouw. Met de wet werd niet gedisputeerd en mijn Vader schilderde `van den Elzen –Huijsmans` in het bovenlicht van de voordeur.

De zaak liep naar omstandigheden goed, in acht nemend de economische wereld malaise. Al gauw trok het café zijn vaste klanten waarvan een tiental namen bij me naar voren komen. Helaas zonder uitzondering zijn die allemaal al naar de hemel. Door de week, d.w.z. van Maandag tot en met Zaterdag, bracht bijna geen klandizie alleen op bijzondere dagen zoals St. Mathijs, de dag waarop de boeren hun knechten kwamen huren voor het jaar en soms de openbare verkoop van mastenhout gedurende de winter, waren winstgevende dagen gedurende de week. Verder soms in de zomer een enkele buitendorpse fietser legde aan voor glas limonade of een glas melk maar verder praktisch niets.

Een winstgevende nieuwigheid die mijn Vader wist aan te trekken na een paar jaar, was een jaarlijkse kermis. Met schommels, olieballen tent, koekslaan enz. maar het voornaamste was een danstent met orgel en ook een muziek orkest in het café. Dit alles had een vergunning nodig van de burgemeester en niet te vergeten de goedkeuring moest ook aangeworven worden van de pastoor voor het dansen. De grote tent stond meestal op de wei ten noorden van ons huis. Het waren altijd enorme drukke dagen met het café stampevol. Het huren van een paar kelners was noodzakelijk met mij als onbetaalde glazenwasser.

Met Hitler aan het bewind in Duitsland en diens aanval op Polen op 1 September, 1939 bracht de kermis dat jaar tot een vroegstondig einde. De mobilisatie werd aangekondigd en gedurende de Lente van 1940 werden honderden soldaten ingekwartierd over geheel Vinkel. Boven de zolder van het café en het huis sliepen maar liefst 32 soldaten op strozakken. Enkele winstgevende weken natuurlijk waar plotseling een einde aan kwam met de Duitse inval op 10 Mei, 1940. Vanaf die tijd werd alles een stuk minder. Het uitgaan liep sterk af en natuurlijk al gauw was er weinig meer te koop tot op het laatst het enige wat nog geschonken werd was een soort coca cola uitziend suiker water. Het enigste wat nog wat klanten trok was het biljard wat altijd populair was.

Er waren wel bijzondere voorvallen. Zo op Zondag, 22 Juni, 1941 was mijn vader verbaasd over het aantal klanten in het café zeker zo'n 25 man wat heel wat was, voor een zondag middag. Hij merkte wel dat er een hele hoop vreemden bij waren. Maar het was een mooie zomerse dag en ja, zo iets kon voorvallen. Helaas plotseling iedereen maar ook iedereen begon te vechten. Ik was buiten met een vriendje en ik hoorde het lawaai. Een biljardbal kwam door de ruit naar buiten vliegen een andere ruit werd stuk geslagen door een stoel en een paar lui kwamen vechtend naar buiten. Een andere persoon kwam met een bloedend gezicht naar buiten. Het was een heksenketel. Opeens een aantal mannen kwamen naar buiten, sprongen op hun fiets en verdwenen. Het grote gevecht was afgelopen met enkele Vinkelse jongens nog uitgeput binnen aan het uitrusten.

De schade binnen was aanzienlijk, de meeste stoelen kort en klein, flessen achter het buffet kort en klein zowel ook een hele hoop glaswerk. Het bleek naderhand dat een aantal vechterbazen uit Berlicum de Vinkelse mannen uitgedaagd had tot een gevecht. De venue waar dat zou plaats vinden was ons café. Het bleek later dat sommige ook steekwonden hadden opgelopen dus het was zo maar niet een akkefietje tussen schooljongens.

De oorlog zelf bracht gelukkig weinig sensaties. Zoals ik zei alles verliep rustig gedurende die tijd met biljarten het grote en enigste vermaak. De verandering kwam met de bevrijding toen Vinkel gedurende enkele weken in `niemansland` lag. Alhoewel het café wat kogelschade opliep gedurende nachtelijke patroulegevechten tussen de Engelsen en Duitsers het liep allemaal goed af. Kort daarna kwam er Engelse inkwartiering maar helaas het café had totaal niets te bieden tot nog menige maanden daarna.

Ondertussen mijn Vader had dikwijls te kennen gegeven dat hij eigenlijk toch niet tot het caféhouders liga behoorde alhoewel ons Moeder het wel interessant vond om café te hebben. Allestesamen, ook omdat de goede tijd nog op zich liet wachten werd besloten

om op een voorstel in te gaan wat een goede klant, Jos van Mil, verschillende keren naar voren had gebracht om ons café te ruilen voor zijn boederij aan de Geffense Weerscheut. Mijn Vader was er meteen op gesteld maar het heeft een tijdje geduurd voordat hij mijn Moeder er van kon overtuigen dat het een goed voorstel was voor al de betrokkenen. Zo gezegd zo gedaan in 1949. Ik was al sinds 1945 Vinkel uit dus bijzondere voorvallen tussen 1945- 49 zijn me ontgaan. Dit in het kort dan een kleine weergave van mijn herinneringen van Den Driehoek.

Harrie van den Elzen